

РЕШЕНИЕ

№ 27383

гр. София, 17.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав,
в публично заседание на 20.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Панайотов

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **6768** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл.76а, ал.4 от Закона за здравното осигуряване /ЗЗО/.

Образувано е по жалба на изпълнителния директор на „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и Мозък“ ЕАД, чрез процесуалния си представител, срещу писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание по чл. 76а от Закон за здравното осигуряване (ЗЗО) № РД-25-327₁₀/19.06.2023 г., издадена от директора на РЗОК - Б..

В жалбата и в приложените впоследствие уточнения, се навеждат доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт. Твърди се, че същият е издаден в нарушение на материалния закон и при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, както и в несъответствие с целта на закона. Прави се искане оспорената покана за възстановяване на суми да бъде отменена като незаконосъобразна на посочените основания, както и да бъдат присъдени направените деловодни разноски.

Ответникът – директорът на Районна здравноосигурителна каса - Б., чрез процесуалния си представител - главен юрисконсулт Р. П., в представени по делото писмени становища, оспорва жалбата. Претендира се юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и писмените доказателства събрани по делото, приема за установено от фактическа

страна следното:

Жалбоподателят МБАЛ „Сърце и Мозък“ ЕАД е лечебно заведение по смисъла на чл.9, ал.1, т.1 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ). В това си качество дружеството е сключило с Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) Договор №022103/18.02.2020г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки и извършване на амбулаторни процедури.

Административен съд София-град, като обсъди релевираните с жалбата доводи и прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, вр. чл. 144 от АПК, намира за установено следното от фактическа страна:

Съгласно Заповед № РД-25-327/08.03.2023 г. на директора на РЗОК – Б. е наредено да бъде извършена проверка на МБАЛ „Сърце и Мозък“ със задачи „1. Контрол по спазване на изискванията на НРД за медицинските дейности за 2020-2022 г. и ЗЗО по отношение на дейност м. февруари 2023 г., извън Приложение №1; 2. Контрол относно спазване на изискванията на НРД за медицинските дейности за 2020-2022 г. и ЗЗО по отношение на дейност м. февруари 2023 г., с вложените медицински изделия, заплащани от НЗОК извън цената на КП; 3. Контрол по писма от изпълнителния директор на лечебното заведение; 4. Контрол по доклади и справки от РЗОК - Б.“. Срокът за извършване на проверката, определен в заповедта, е до 15.04.2023 г. Определени са служители, които да извършат проверката, а именно А. Б. и А. Д. – контролбори от отдел ДИОКМДПА в РЗОК – Б..

За резултатите от проверката са съставени протокол № 468/18.04.2023 г. и Протокол за неоснователно получени суми (ПНПС) № 469/18.04.2023 г., връчени на 05.05.2023 г. на упълномощено от изпълнителния директор на ЛЗ лице. В законоустановения 7 - дневен срок от връчване на протокола за неоснователно получени суми, от лечебното заведение до управителя на НЗОК е депозирано възражение. Като е възприел за неоснователни депозираните писмени възражения и въз основа на изложеното в протокол за неоснователно получени суми № 469/18.04.2023 г., директорът на РЗОК – Б. е издал оспорената в настоящото производство писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № РД-25-327₁₀/19.06.2023 г. Поканата е връчена на МБАЛ „Сърце и Мозък“ на 23.06.2023 г., видно от справка, представена на л. 406 от делото. Жалбата срещу писмената покана е изпратена на 07.07.2023 г. чрез куриер, видно от приложена по делото товарителница /л.407/.

В процесната писмена покана е посочено, че предвид извършени от страна на „МБАЛ Сърце и мозък“ ЕАД нарушения сумата, която подлежи на възстановяване от лечебното заведение е в общ размер на 39259.03 лв.

От проверяващия екип са констатирани нарушения, които с цел прецизност на изложението съдят е отделил в две групи, с оглед идентичност на разпоредбите, посочени от АО като нарушени, както следва:

I. Нарушения по чл. 350 от НРД за МД 2020 – 2022 г.

1. В т.1 от ПНПС е описан случай на ЗОЛ, хоспитализирано в лечебното заведение от 04.02.2023г. до 08.02.2023г., с ИЗ № 2229 по КП № 74.1 „Диагностика и лечение на заболявания на хепатобилиарната система, панкреаса и перитонеума за лица над 18-годишна възраст“, с окончателна диагноза: Холелитиаза. Двустранни малки плеврални изливи. Малка хиатална херния, както и от 09.02.2023г. до 12.02.2023г., с ИЗ № 2592 по КП № 216 „Спешни състояния в гърдната хирургия“ с окончателна диагноза: Двустранни малки плеврални изливи. Малка хиатална херния.

2. В т.7 от ПНПС е описан случай на ЗОЛ, хоспитализирано в лечебното заведение от

08.02.2023г. до 14.02.2023г., с ИЗ № 2531 по КП № 75 „Диагностика и лечение на заболявания на декомпенсирани чернодробни заболявания (цироза)“, с окончателна диагноза: Чернодробна цирроза. Асцит. Портална хипертония, както и от 15.02.2023г. до 28.02.2023г., с ИЗ № 2999 по КП № 119 „Оперативни процедури при комплексни сърдечни малформации с много голям обем и сложност в условия на екстракорпорално кръвообращение“ с окончателна диагноза: ИБС. НАП ІВ. Триклонова коронарна болест. Хронична левостранна сърдечна недостатъчност ІІІ Ф.К. ХБ ІІІ стадий.

От РЗОК – Б. е прието, че в двата описани случая се касае за пациенти с по една хоспитализация, отчетена по две клинични пътеки, тъй като няма ден в указаните периоди, в който пациентите да не са били хоспитализирани в лечебното заведение. Заключение на административния орган е, че лечението по вторите клинични пътеки /за ИЗ № 2592 по КП № 216 и за ИЗ № 2999 по КП № 119/ е заплатено неоснователно на МБАЛ „Сърце и Мозък“ ЕАД, тъй като съгласно чл. 350 от НРД за медицинските дейности за 2020-2022 г. Националната здравно осигурителна каса заплаща за периода на хоспитализация само по една КП на един пациент за комплексно лечение на основно заболяване, придружаващи заболявания и усложнения.

ІІ. Нарушения по чл. 357, ал. 1 от НРД за МД 2020 – 2022 г.

1. В т.2 от ПНПС е описан случай на ЗОЛ, хоспитализирано в лечебното заведение по КП № 123 „Оперативно лечение на абдоминална аорта, долна празна вена и клоновете им“ за периода от 01.02.2023г. до 04.02.2023г., с ИЗ № 2054, с окончателна диагноза: Емболия и тромбоза на илиачна артерия. Тромбозис АИЕ, АФС, АПФ, АПо ет аа. Тибиалес синистра, и от 05.02.2023г. до 08.02.2023г. с ИЗ № 2269, с окончателна диагноза: Емболия и тромбоза на илиачна артерия. Стенозис АИЕ декс.

2. В т.3 от ПНПС е описан случай на ЗОЛ, хоспитализирано в лечебното заведение по КП № 123 „Оперативно лечение на абдоминална аорта, долна празна вена и клоновете им“ за периода от 14.02.2023г. до 18.02.2023г., с ИЗ № 2879, с окончателна диагноза: Емболия и тромбоза на илиачна артерия. Стенозис АИЕ, АФС син ет тромбозис АФС. АПо синистра, и от 19.02.2023г. до 23.02.2023г., с ИЗ № 3214, с окончателна диагноза: Емболия и тромбоза на илиачна артерия. Стенозис АИЕ ет АФС декс.

3. В т.4 от ПНПС е описан случай на ЗОЛ, хоспитализирано в лечебното заведение по КП № 123 „Оперативно лечение на абдоминална аорта, долна празна вена и клоновете им“ за периода от 30.01.2023г. до 02.02.2023г., с ИЗ № 1853, с окончателна диагноза: Емболия и тромбоза на илиачна артерия. Тромбозис АИК декс, и от 03.02.2023г. до 06.02.2023г., с ИЗ № 2172 с окончателна диагноза: Емболия и тромбоза на илиачна артерия. Тромбозис АИК синистра.

4. В т.5 от ПНПС е описан случай на ЗОЛ, хоспитализирано в лечебното заведение по КП № 123 „Оперативно лечение на абдоминална аорта, долна празна вена и клоновете им“ за периода от 29.01.2023г. до 01.02.2023г., с ИЗ № 1792, с окончателна диагноза: Емболия и тромбоза на илиачна артерия. Стенозис АИЕ декс., и от 02.02.2023г. до 05.02.2023г., с ИЗ № 2104, с окончателна диагноза: Емболия и тромбоза на илиачна артерия. Инстенг рестенозис АИЕ син.

5. В т.6 от ПНПС е описан случай на ЗОЛ, хоспитализирано в лечебното заведение по КП № 123 „Оперативно лечение на абдоминална аорта, долна празна вена и клоновете им“ за периода от 09.02.2023г. до 12.02.2023г., с ИЗ № 2566, с окончателна диагноза:

Емболия и тромбоза на илиачна артерия. Стенозис АИЕ декс., и от 13.02.2023г. до 16.02.2023г., с ИЗ №2786, с окончателна диагноза: Емболия и тромбоза на илиачна артерия. Стенозис АИЕ син.

6. В т.8 от ПНПС е описан случай на ЗОЛ, хоспитализирано в лечебното заведение по КП № 123 „Оперативно лечение на абдоминална аорта, долна празна вена и клоновете им“ за периода от 11.02.2023г. до 14.02.2023г., с ИЗ № 2699, с окончателна диагноза: Емболия и тромбоза на илиачна артерия. Тромбозис АИК ет АИЕ син., и от 15.02.2023г. до 19.02.2023г., с ИЗ № 2973, с окончателна диагноза: Емболия и тромбоза на илиачна артерия. Стеноза на АИЕ декс ет тромбозис АФС декс.

7. В т.9 от ПНПС е описан случай на ЗОЛ, хоспитализирано в лечебното заведение по КП № 20.1 „Интервенционално лечение и свързани с него диагностични катетеризации при сърдечно-съдови заболявания при лица над 18 години“ за периода от 14.02.2023г. до 16.02.2023г., с ИЗ № 2870, с окончателна диагноза: Емболия и тромбоза артерии на долните крайници. Тромбозис АИЕ. АПФ. АТП. АТА декстра, и от 17.02.2023г. до 21.02.2023г., с ИЗ № 3115, с окончателна диагноза: Емболия и тромбоза артерии на долните крайници. Стенозис АПо. Тромбозис А фиб. син.

Направен е извод от РЗОК – Б. в ПНПС, че няма правно основание да заплати на МБАЛ „Сърце и Мозък“ ЕАД за лечението на пациентите по втората хоспитализация, тъй като съгласно описаното в т.2, т.3, т.4, т.5, т.6, т.8 от ПНПС, за ЗОЛ с ИЗ № 2269, с ИЗ № 3214, с ИЗ № 2172, с ИЗ № 2104, с ИЗ №2786 и с ИЗ № 2973 и с ИЗ № 3115, още при първата хоспитализация е било безспорно доказано, че е налице увреждане на дясна хълбочна артерия, индикиращо оперативно лечение. Според административния орган след първоначалната дехоспитализацията не е настъпило ново спешно състояние, изискващо нова хоспитализация по КП № 123, поради което АО е приел, че на основание чл. 357, ал. 1 от НРД за медицинските дейности за 2020-2022 г. за пациентите на МБАЛ „Сърце и Мозък“ ЕАД по втората хоспитализация е заплатено неоснователно на лечебното заведение. По отношение на т.9 от ПНПС, АО е приел идентичното заключение, а именно, че увреждането на артериалните съдове на ляв крак, индикиращо оперативно лечение, е безспорно доказано още при първата хоспитализация на пациента с ИЗ № 2870, а доколкото след дехоспитализацията не е настъпило ново спешно състояние, изискващо нова хоспитализация по КП № 20.1 с ИЗ № 3115, е счел, че нормата на чл. 357. ал. 2 от НРД за медицинските дейности за 2020-2022г. не е приложима.

Въз основа на така приетото от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като в подадена в срок, от процесуално легитимирано лице, а разгледана по същество жалбата е основателна, поради следните съображения.

Съобразно задължението на съда по чл. 168 ал. 1 от АПК настоящият състав, счита, че следва да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК.

Процесната писмена покана е съставена на осн. чл.76а от ЗЗО, като при издаването ѝ е спазена регламентираната в закона процедура. Поканата, обаче, е издадена в нарушение на изискването по чл. 35 от АПК за изясняване на всички факти и обстоятелства от значение за случая, което е съществено нарушение на административнопроизводствените правила.

Изводът за неоснователно изплатена сума на „МБАЛ Сърце и мозък“ ЕАД за проведено лечение на пациенти, описани в т.1 и т.7 от ПНПС, с ИЗ № 2592 по КП № 216 и с ИЗ № 2999 по КП № 119, е формиран без да бъдат изяснени всички факти и обстоятелства от значение за случая. За да е осъществен фактическият състав на чл. 350 от НРД за МД за 2020-2022 г. е необходимо пациентът да е бил хоспитализиран по повече от една КП, (каквото е настоящият случай предвид последващата хоспитализация на пациентите в същото лечебно заведение) и по едната от тези клинични пътеки да е била установена необходимост и проведено комплексно лечение на заболяванията на пациента - както на основното, така и на придружаващите заболявания и техните усложнения. Важна е конкретната преценка на административния орган дали при хоспитализацията по една от КП е било възможно да бъде проведено именно комплексно лечение, т. е. лечение както на основното, така и на придружаващите заболявания на пациента и на техните усложнения. В случая, обаче, лисват констатации да е било необходимо, възможно и въобще да е било проведено такова комплексно лечение на пациентите в хода на хоспитализацията им в „МБАЛ Сърце и мозък“ ЕАД. Липсват констатации да е било проведено едновременно лечение на основното и заболяване, въобще не е посочено кое е то, нито дали са възникнали усложнения и какви са те, нито е извършена преценка дали проведеното по пътеката лечение е комплексно, каквото е изискването на НРД, за да бъде заплатена извършената по нея дейност на изпълнителя на болничната помощ. В този смисъл са и Решение № 12748 от 25.11.2024 г. на ВАС по адм. д. № 3219/2024 г., VI о., Решение № 5937 от 16.06.2022 г. на ВАС по адм. д. № 12336/2021 г., VI о.

По делото е изготвена съдебно-медицинска експертиза от д-р Е. Г.. От заключението на СМЕ е видно, че при пациенти с ИЗ №2592/2023 г. и с ИЗ №2999/2023 г. са били налице данни за хоспитализация съответно по КП №216 и по КП № 119. Това заключение бе прието с оспорване от ответната страна. Съдът счита оспорването за неоснователно, тъй като при изслушването си в с.з. вещото лице обясни, че всички пациенти са с хронични заболявания и в случай че при втората хоспитализация е бил отказан прием на същите, това би застрашило живота им. Съдът кредитира изцяло приложената експертиза, като счита същата за изготвена от вещо лице с необходимата квалификация.

Разпоредбата на чл. 357, ал. 1 от НРД за медицинските дейности за 2020-2022 г., на която се е позовал административният орган, за да обоснове извода си за неоснователно изплатена сума на „МБАЛ Сърце и мозък“ ЕАД за лечение на пациентите, описани в т.2, т.3, т.4, т.5, т.6, т.8 и т.9 от ПНПС, предвижда, че когато до 30 дни от дехоспитализацията на пациента се наложи нова хоспитализация по същата КП в същото или друго лечебно заведение, НЗОК заплаща само един от случаите по КП след провеждане на проверка, освен ако в КП е предвидено друго. В тази разпоредба законодателят не е предвидил конкретни критерии, въз основа на които да се определи кое от двете лечения следва да бъде заплатено. Единственото изискване е преценката за това да се извърши след проверка, тъй като няма нормативно основание да се приеме по презумпция, че при повторна хоспитализация на пациент в рамките на 30 дневен срок от дехоспитализацията му, платените средства се явяват недължимо платени. Поради това и следва да се приеме, че в хода на предвидената проверка е абсолютно необходимо да се установи дали и при двете проведени лечения

болничната дейност е извършена и отчетена в съответствие с диагностично-лечебния алгоритъм на съответната КП и при спазване на останалите нормативни изисквания за хоспитализация, завършеност на КП и дехоспитализация. Недължимо платени са само тези медицински дейности, при които не са спазени правилата за поведение по клиничната пътека. Поради това предмет на проверката е следвало да бъдат и причините за повторната хоспитализация в рамките на 30 дневния период след изписването на пациента, включващи детайлното и пълно изясняване на въпроси, касаещи своевременността, качеството и резултатите от проведеното лечение в първия случай, състоянието на пациента при изписването му, дължимите контролни прегледи, които следва да са обективирани в съответните документи и др. В случая, обаче, такава проверка не е била разпоредена и извършена и не са изследвани сочените обстоятелства при хоспитализацията на пациентите по т.2, т.3, т.4, т.5, т.6, т.8 и т.9 от ПНПС. Липсват констатации лечението в „МБАЛ Сърце и мозък“ ЕАД да е било проведено в нарушение на клинично-диагностичния алгоритъм по КП № 123. За да приеме, че РЗОК - Б. е нямала правно основание да заплати на „МБАЛ Сърце и мозък“ ЕАД хоспитализацията на пациентите с ИЗ № 2269, с ИЗ № 3214, с ИЗ № 2172, с ИЗ № 2104, с ИЗ №2786 и с ИЗ № 2973 и с ИЗ № 3115 и с ИЗ № 2870, административният орган се е позовал единствено на факта, че същата се явява втора по ред в рамките на тридесет дни по същата КП № 123 и КП №20.1 за лечение на същото заболяване, след като предходната хоспитализация на пациентите била индикирала уврежданията. В изготвената по делото СМЕ, вещото лице е заключило, че „частично са налице данни за дехоспитализация при 1-вата хоспитализация по КП №123. Налага се комплексно инвазивно лечение на 2-рия долен крайник. С усложнения от ССС.“. ВЛ е посочило още, че доколкото не е изпълнен ДЛА при първата хоспитализация и се е прибягвало до втора е преценка на лекуващия лекар. За да е налице нарушение по чл. 357, ал. 1 от НРД 2020 – 2022 г. за медицинските дейности (отм.), според инкорпорираните в Решение № 12488 от 19.11.2024 г. на ВАС по адм. д. № 2551/2024 г., VI о. изводи, при установяване на последващи хоспитализации от идентичен или сходен вид, административният орган следва *„да извърши преценка при коя от хоспитализациите са били налице индикациите за извършването ѝ, спазени ли са били медицинските критерии за хоспитализация и дехоспитализация, довършен ли е от изпълнителите на медицинска помощ диагностично-лечебният алгоритъм на съответната клинична пътека, как са осъществени медицинските дейности и доколко извършването им е било необходимо, за да бъде заплатен само един от случаите на хоспитализация по клиничната пътека.“* В подкрепа на това е изразеното от ВАС становище, че *„административният орган няма законови правомощия за приложение на цитираната разпоредба в зависимост от създадени от този орган собствени критерии и презумпции. Няма нормативно основание да се приеме, че при повторна хоспитализация на пациент в рамките на 30-дневен срок от дехоспитализацията му, недължимо платени се явяват средствата на лечебното заведение за болнична помощ, в което е била втората хоспитализация.“* /Решение № 12748 от 25.11.2024 г. на ВАС по адм. д. № 3219/2024 г., VI о./

С оглед гореизложеното, соченото от административния орган увреждане, макар и установено в предходна хоспитализация, без да е посочено дали е довършен ДЛА, дали е било необходимо извършването на конкретните медицински дейности, не може да бъде основание за липсата на заплащане при последващо лечение. И това е така,

защото противното би означавало пациентът да не получи цялостна медицинска помощ, а на лечебното заведение да не бъде заплатено за нейното извършване.

Предвид изложеното, писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № РД-25-32710/19.06.2023 г., издадена от директора на РЗОК – Б., следва да бъде отменена поради нарушение на материалния закон и допуснати съществени нарушения в хода на административното производство.

Предвид изхода на делото и с оглед направеното искане на жалбоподателя следва да се присъдят направените по делото разноски, а именно за заплатената държавна такса от 50. 00 лева, за внесен от лечебното заведение депозит за изготвената и приета по делото СМЕ 4 854 лева, както и юрисконсултско възнаграждение, определено от съда в размер на 100 лв., които НЗОК, доколкото последната е юридическото лице, в структурата на което директорът на РЗОК- Б. упражнява своите правомощия (§ 1, т. 6 от ДР на АПК във вр. с чл. 2 от Правилника за устройството и дейността на НЗОК), следва да заплати.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, Второ отделение, 76-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на изпълнителния директор на „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и Мозък“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], писмена покана за възстановяване на суми, получени без правно основание № РД-25-327₁₀/19.06.2023 г., издадена от директора на РЗОК - Б..

ОСЪЖДА Националната здравноосигурителна каса да заплати на „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и Мозък“ ЕАД, ЕИК[ЕИК], направените по делото разноски в размер на 5 004. 00 (пет хиляди и четири) лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в 14-дневен срок от деня на съобщаването му на страните, пред Върховния административен съд на Република България.

ПРЕПИС да се изпрати на страните.

СЪДИЯ: